

виховання. Це актуалізує необхідність комплексного використання фізичних вправ з метою створення умов для найбільшої рухової активності дитини, доцільної зміни моментів напруження і розслаблення, фізичного навантаження і відпочинку.

Отже, фізичне виховання є однією з передумов ефективності розумового, морального, естетичного виховання, а належний рівень загального розвитку робить привабливою мету, пов'язану із досягненням фізичної досконалості.

Література:

1. Вільчковський Е.С. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку / Е.С. Вільчковський, О.І. Курок. – Суми: «Університетська книга», 2005. – 428 с. – (Навчальний посібник 2-ге видання).

2. Єфименко М.М. Театр фізичного виховання та оздоровлення дошкільників / М.М. Єфименко. – К., 1995.

3. Богданова Г.П. Уроки Физической культуры в VII-VIII классах / Г.П. Богданова, Г.Б. Мейксон. – Москва: Просвещение, 1981.

УДК 378.012:001.895

Мочан Тетяна Михайлівна
Мукачівський державний університет
м. Мукачево, Україна

ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПЕДАГОГА В ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОГО СТАНОВЛЕННЯ

Інноваційна діяльність у контексті підготовки фахівців у вищій школі була предметом дослідження Л. Даниленко, Л. Карамушка, І. Корнілова, Ю. М'якотін, Т. Сулима та ін. Проблему впровадження педагогічних інновацій в навчально-виховний процес школи вивчають Л. Березівська, П. Шепет, Р. Чуйко та ін. Готовність педагога до інноваційної діяльності досліджують З. Абасов, О. Бартків, Т. Демиденко, І. Дичківська, Н. Клокар, О. Коберник, К. Макагон, В. Сластьонін, Л. Сущенко та ін.

Ефективної діяльності педагога, максимальна реалізація його можливостей, розкриття творчого потенціалу є результатом готовності до інноваційної діяльності. І. Дичківська стверджує, що готовність до інноваційної педагогічної діяльності – це особливий особистісний стан, який передбачає наявність у педагога мотиваційно-ціннісного ставлення до професійної діяльності, володіння ефективними способами і засобами досягнення педагогічних цілей, здатності до творчості і рефлексії [5, с. 277].

Ми дотримуємось поглядів що, основними показниками готовності педагога до інноваційної діяльності є: усвідомлення ним потреби запровадження педагогічних інновацій у власній педагогічній практиці; інформованість про новітні педагогічні технології, знання новаторських методик роботи; зорієнтованість на створення власних творчих завдань, методик, налаштованість на експериментальну діяльність; готовність до

подолання труднощів, пов'язаних зі змістом та організацією інноваційної діяльності; володіння практичними навичками освоєння педагогічних інновацій та розроблення нових [5, с. 280].

Виділяють такі основні форми залучення педагога до інноваційної діяльності: організація постійно діючого наукового семінару з найактуальніших проблем; стажування педагогів при науково-дослідних інститутах і вищих навчальних закладах; педагогічні ради, «круглі столи», дискусії; ділові, евристичні ігри з генерування нових педагогічних ідей; творча діяльність педагогів у методичних об'єднаннях; участь у науково-практичних конференціях; узагальнення власного досвіду та досвіду своїх колег; заняття на спеціальних курсах підвищення кваліфікації; самостійна дослідницька, творча робота над темою, проблемою; участь у колективній експериментально-дослідницькій роботі [5].

На думку О. Бартків, «готовність до інноваційної діяльності обумовлюється організацією оптимального інноваційного середовища та спрямованістю педагогічної діяльності на інноваційність. При підготовці майбутніх педагогів до інноваційної діяльності, на її думку, взаємодія викладача зі студентами має відповідати таким принципам: – неперервність і цілісність розвитку особистості, гармонізація педагогічної діяльності, інтеграція всіх її аспектів; – особистісна зорієнтованість; – професійно-практична спрямованість; – альтернативність, свобода вибору; – усвідомленість професійно-особистісного розвитку під час педагогічної взаємодії; – творче самовираження, співпраця та співтворчість» [1, с. 54].

З точки зору Л. Сущенко, інноваційність педагогічної діяльності полягає в тому, що вона спрямована не стільки на отримання інтелектуального або матеріального продукту, скільки на розвиток гуманістично орієнтованого типу особистості. Означено психолого-педагогічні умови, що забезпечуватимуть інноваційну педагогічну діяльність: створення рефлексивно-інноваційного середовища пошукового характеру; безоцінне прийняття педагогом кожної особистості, підхід до неї тільки з оптимістичних позицій; врахування особистісних цілей та інтересів кожного; здійснення екофасилітативного підходу; організація спільної діяльності педагога і вихованців на засадах партнерства; збагачення їх духовного змісту на кожному віковому етапі.

Т. Сулима виділяє такі особливості підготовки педагога до інноваційної діяльності під час професійного становлення: процес підготовки педагога професійного навчання до інноваційної діяльності безперервний, тому що становлення інноваційної практики – це процес, який постійно змінюється; професійне становлення педагога професійного навчання, орієнтованого на інноваційну діяльність відбувається за рахунок його участі в інноваційній діяльності та спеціально організованих рефлексивно-аналітичних, проектувальних та освітніх процесах; для здійснення процесу професійного становлення педагога професійного навчання формуються загальні уявлення про образ віддаленого майбутнього, про інноваційну діяльність найближчого періоду, а також організовується спільне проектування майбутньої діяльності і освоєння кожним педагогом знань, умінь, способів необхідних для її реалізації.

Отже, реалізація освітніх реформ, упровадження і розповсюдження інновацій сприяє активізації інноваційних процесів у сучасній освіті. Засади і зміст інноваційних освітніх процесів становить інноваційна педагогічна діяльність.

Література

1. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології: Навчальний посібник. / І.М. Дичківська. – К.: Академвидав, 2004. – 352 с.
2. Бартків О. Готовність педагога до інноваційної професійної діяльності / О. Бартків. // Проблеми підготовки сучасного вчителя. № 1, 2010. – С. 52–58.
3. Сущенко Л.О. Педагогічні інновації: від стратегії до реалізації / Л.О. Сущенко. // Вісник Дніпропетровського ун-тету імені Альфреда Нобеля Серія «Педагогіка і психологія»: педагогічні науки. № 2(10), 2015. – С. 302-307.
4. Сулима Т.С. Інноваційна діяльність педагога професійного навчання як складова проблема в контексті реформування системи професійно-технічної освіти / Т.С. Сулима // Педагогічні науки: реалії та перспективи. Випуск 30. Серія 5, 2011. – С. 197–201

УДК 37.011.33:504

Потапчук Людмила Володимирівна
Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки
м. Луцьк, Україна

ЕКОЛОГІЧНІ ЗНАННЯ В СИСТЕМІ ОСВІТИ ТА ВИХОВАННЯ ЗРОСТАЮЧОЇ ОСОБИСТОСТІ

У теперішній час цілком актуалізується завдання ґрунтовних еколого-світоглядних переконань у кожного нашого сучасника. Завдання відкриття явищ і процесів має не лише естетичне значення, воно – смисложиттєвість для сучасної людини. Тому проблема органічного втілення екологічних компонентів у загальноосвітній процес надто важлива. Сучасні процеси у суспільстві зумовлюють необхідність зміни парадигми освіти, викликають необхідність та особливу значимість інновацій у цій сфері.

Щоб розумно взаємодіяти з навколишнім світом, необхідно мати знання та повну й об'єктивну інформацію про нього. Слід відзначити, що рівень систематизації і повноти знань про взаємозв'язок між природними та соціальними явищами і процесами, є недостатнім. У зв'язку із цим ця проблема досить активно вивчається психологами (А.М. Львовчкіна, Л.В. Потапчук, В.О. Скребець, В.А. Ясвін та ін.).

Сучасна дослідниця А.М. Львовчкіна звертає увагу на формування екологічної свідомості як системи почуттів, настанов, які ґрунтуються на системі цінностей з домінантою природи а також потреби в збереженні природи. На їх думку все це досягається в результаті загальної екологічної освіти та екологічного виховання [1].

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>